

hamar száradó, ... 35 kr.

epületeben.

padló számára,

Kalenda,

epületeben.

FOGPASTA

ERZETESEKTŐL

Miguelonne

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

London 1884.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Redacted text block on the right side of the page header.

Szemfényvesztés.

A legjobb ballada a világon egy ó francia népdal. Címe: Az anyaszív. — Egy legényről szól, aki eszt vesztette, — szeretőt egy asszonyt, ki nem szerette.

A hű asszony szerelmi zálogul a legény anyjának szívét követeli. És a legény reá állott. Megölte az anyát s a szívet kivette. De a mint vízsi, futtában felbukik, a szívet elejti. Ekkor az anya-szív megszólal, szeptegve panaszosan: »Jaj, jaj! nem ütötted meg magad fiam!

Kortársor, fuvarbér, alkotmányon költés, irodaigazgatóság, kataszteri hivatal; kővez, sárp, prezenzmárka, nem elég annak a lelketlen asszonynak, annak a többségnek, mely mefisztofelesi szövetséget kötött a kormánnyal. Jólét nem elég, becsület is kell. A félhivatalos sajtó süket fülekre talál, a kormány jövődö mondásaiiban senki sem hisz; a korona palladiuma csak személybirtonságot nyújt. Káparják ki Mátyas király hamvait a föld alól madártíjlesztőnek, vagy csodatevő bátrányak. »Akkor még ráállok egy szóra — holnap virradóra.

Es a gonosz legény, Hegedüs Sándor meglette.

Roszsabb Jókai Mórna, a ki a Mátyas király ódájában Rudolf trónörökösöt dicsőítette és rosszabb Szapárinai, a ki kopott ruhában és szürke kalappal ment el az ünnepélyre.

Mert Hegedüs felbőjtözteti Fejérvárit Mátyas királynak, — az orra különben is hasonlít hozzá — és elmondja vele a véderőtörvényjavaslat 20. paragrafusa mellett tartott védbeszédét szóról-szóra:

»Mátyas király nem félt — négyszáz év előtt sem az idegen nyelvtől és kultúrától, bár honnan jött, — mert tudta, hogy az csak termékenyítő erőt és emelkedést nyújt.

De az ország nem csak a germanizálás veszélyétől rejtget; óriási pénzügyi katasztrófa felé evezget. Hamar felbőjtözteti Tisza Kálmánt Mátyas királynak, ennek is felette hasonlít az orra a nagy királyéhoz — és elmondja vele 12 budgetbeszédjének főrvét:

»hogy a politika jóságát és nagyságát nem lehet és kell mindig pénzügyi eredmények szerint mérlegelni.

Végül Tibád Antalt bujtatják Mátyas király mezébe — ő is Erdélyben született — és elreccitálja udvarhelyi felköszöntőjét a közigazgatás államosításának szükességé mellett, »mert már Mátyas király is kikötötte törvényben, hogy a szolgabírák anyagilag független és részrehajlatlan emberek legyenek.

Meghamisítják Mátyas király jellemét, dicsőségét, törekvéseit elejétől végéig. S a mint így megölték mint királyt, embert és magyart, a porladozó hamvak agyon hazudva, sárba dobra, megbecstelentve, megszólalnak a nép szívében: Eljen Hegedüs Sándor!

A közvélemény az anyaszív ebben a másik balladában: az anyaszív pedig női szív, nem az eszével gondolkodik.

Eljen Hegedüs Sándor!

Senkinek sem jut eszébe, hogy ugyan mit tarthatott Mátyas király az idegen kultúrától Bécsben, mikor Bécs is a miénk volt, nem kellett reitegnünk attól, hogy az beünnöket enyel.

Pénzügyi eredmények szerint mérlegelni az ország politikájának jóságát, szintén balgaság lett volna addig, míg annak költségeit a bécsi sarca fizette és nem mi a bécsi politika rabló gazdálkodásának árait.

Az állami közigazgatás mellett folhózott érv pedig nemcsak hamisítvány, de még naiv tudatlanságra is mutat.

Mátyas király korában a szolgabíró katonai hatóság volt. Már pedig nekünk soha sem jutott eszünkbe, autonemikus hadsereget követelni. De igenis van veszély abban, hogy az anyagilag független közigazgatás valószínűleg csak annak érdekeivel fog törődni, a ki anyagilag függetlenné tette.

De ha szomorú Mátyas király emi-kezetének meghamisítása mint jelenség, — még szomorubb, ha ilyenfajta fogásokkal rendszert teremtenek. Nem egyéb ez, mint Andrassy gróf banda-politikája magyar motívumokra átirva.

Ez a politika az első kísérletnél csufos kudarcot vallott — a bosnyákokkal szemben; de velünk, magyarokkal diadalról diadalra vezet. A bosnyák régi spártafaj, mely még akkor is belelő az ezred bandájába, ha ez épen a bosnyák nemzeti himnuszával jött is lábai alól a gyékényt kirántani

Andrassy tehát tévedett, de csak annyiban, hogy a bosnyákokat nagy lelkű magyaroknak nézte. Az igazi bandával meghódított ország a miénk.

Abban a perczben, hogy a Rakóczy és Hunyady indulót kezdik reá a cseh hangszók, el van felejtve a közös hadsereg. Műdön Mátyas király szájából erednek hamisítják Fejérváry érveit, az országos sérelemből nemzeti dicsőség lesz.

Nem ismerünk nagyobb élvezetet, mint pontosan fizetni adónkat, ha Jókai kimondja, hogy az nem az átvett közös adósságok, közös hadsereg, közös vámterület által előidézett károsodások fődözésére szolgál: hanem siklus.

A nemzetiségi sérelmek után a demokratikus követelmények felett hasonló könnyelműséggel alkudozunk, ha látjuk, hogy Jókai és Hegedüs Sándor, a nép fia, káprázatot disznagyarban jelennek meg, míg Szapáry gróf, az ősriztokrata, 3 forint 75 kros szürke kalapja alatt szerénykedik. Mahomed látományában az a 20 ezer darab fátoly, mely a legfelsőbb lény arcát fodi be, nem takarja azt oly átláthatlanul, mint a minővel ez a szürke kalap arisztokratikus társadalmunk kinővéseit leplezi.

Ime ez a banda-politika. V a kulj magyar politikának nem lehet nevezni, mert csupa látványosságból áll.

Alapjában véve semmi kifogásunk sincs ellene, hiszen ártatlanabb kormányzói eszköz, mint a kártság és tisztességesebb, mint a nyílt vesztegetés.

Belföldi hírek. Az E. M. K. E. közgyűlése és zászló-szentelési ünnepélye f. hó 3-án tartott meg Szamosújváron. A zászló-szentelésen Bárány Lukács tartott hatóság beszédet, — a közgyűlés pedig a Horváth Gyula elnöki megnyitó beszédével kezdődött, mely után Sándor Jozsef tükör olvasta fel évi jelentését, s ezután Dr. Kovács Ödön tartott szép emlékbeszédet Róck Szilárd felett. Az egylet alelnökeivé megválasztottak: gr. Beldy Ákos, Horváth Gyula, Bartha Miklós és gr. Teleky Domokos, — a tiszteletbeli tagok sorába pedig Kossuth Lajos is beválasztottat. A közgyűlést diszebed követte. A jövő évi közgyűlést Déván fogják megtartani. — Kossuth Lajos t. legközelebb Veszprém városát választotta meg diszpolgárává. Debreczen pedig folyvást halogatja ezen kötelességét. A s z e g e d i r a k p a r t r ó l, gr. Tisza Lajos művéről, mely két millió forint költséggel épült az iszapos talajon, azt jelentik, hogy 150 méter hosszúságban beszakadt, s a szakadás még mindig tovább terjed. — T u z e k a S z e p e s s é g e n. Matheóc szepesmegyei község aug. 30-án a langok martalekává lett. Hat ház kivételével az egész község elhamvadt, s a tűzben 5 emberélet is elveszett. Szept. 1-én pedig Iglón égett le 35 ház és 70 melléképület. — N é p s z á m l á l á s M a g y a r e r s z á g o n. Mint a »P. L.« értesül, Baross Gábor miniszter »törvényjavaslatot fog az országgyűlés elé terjeszteni a népszámlálás keresztülvitelére iránt E czelra hitelt fog kérni a háztól. A népszámlálás napjánál 1891. január elseje tüzetett ki. — K o s s u t h f i a i n a k h a g y a t é k i ü g y e. Ifj. Kossuth Lajos és

Kossuth Ferencz, az özv. Szitássyné szül. Lelebre Szeráfne nezsideri lakos utáni hagyaték ügyben képviselőkkel dr. Markhot Aladár budapesti ügyvédet bízták meg. Ez érdekes és mindinkább bonyolódó hagyaték ügyben a mosonmégyei arvaszek intezkedik, ahol az ügynek előadja Leszkovits Ferencz. Kossuthék képviselője Mosonmégyebe utazott s a hagyaték vagyon értékesítése tárgyában tesz most lépéseket. A hagyaték vagyon tömegéhez tartozik egyebek közt egy emeletes bérház Nezsideren s fölbirtok Feltrony községben — Josipovich Imre, az új horvát miniszter, tegnap foglalta el hivatalát, mely alkalommal a minisztérium tisztviselő Hummel Szaniszló osztálytanácsos vezetésével alatt tisztelegtek nála. — I p o l y s á g o n tegnap tartotta évi közgyűlést a felvidéki magyar közművelődési egyesület. A közgyűlésre a tagok nagy számmal gyűltek össze. — H a l á l o z á s. Szalay Olga, Szalay Imre orsz. gyűl. képviselő leánya, kinek esküvője a legközelebbi napokra volt kitűzve, életének 18-ik évében elhunyt. — Ö n g y i l k o s g r ó f n e. Bethlen Kálmán gróf neje, szül. Maurer Berta asszony, Segesvárot agyonlőtte magát. — H o n v é d e k e m l é k e. Az ács-herkályi komárom megyei honvédelemnek vasárnap tartották meg a szokásos kegyeleles ünepet. A menet Komárom ötérfőrdőre indult ki, elén az önkéntes tüzölők csapatjával és több ének-karral. A gyászfogatot, melyet koszoruk borítottak, régi honvédek kísérték. Az emléknél Mike Farkly ügyvéd mondott beszédet, a dal-egyesület elénekelt a »Szózat«-ot, a zenekar pedig a Kossuth-nótát játszott. Az ünnepélyt a honvéd-egyesület rendezte s azon több ezer ember jelent meg.

A Balkán felszigetéről. N a t á l i a királyné levele. Nátalia királyné levelet írt bizalmas barátainak Belgrádba, a melyben tudatja, hogy kénytelen volt betegsége miatt utazását elhalasztani, de most már, miután felgyógyult, e hét végén okvetlenül Belgrádba érkezik. Kezében panaszokdiki listácska kísérszínű viselkedése miatt, s kijelenti, hogy nem avatkozik a politikába, hanem csak is fiát akarja keltőre szorítani. Megjegyzik, hogy semmi szin alatt sem tilthatják meg neki azt, hogy fiával találkozzék, ha egyszer Belgrádban van. Erre a levele a királyné több barátaihoz felejlanította lakását, ha a konakba nem akarnák őt beereszteni. — A s z e r b i a i v á l a s z t á s o k e l e n a g y a g g o d a l o m m a l néz a kormánypart. A liberális párt reméli, hogy legalább harmadrészt megnyeri a kerülőteknék. A radikálisok előbbi jelöltjeiket állították föl; a haladópartiak pedig visszavonulnak. Mind a két küzdő pártban nagy az izgatottság s attól tartanak, hogy a választások nem fognak vérengzés nélkül elmúlni. A helyzetet az is nehezíti, hogy a választások alatt a nép fegyverben áll, mert most hívták be a tartalékosokat fegyvergyakorlatra. A liberálisok ebből azt magyarázzák ki, hogy a kormány ez intézkedéssel a liberálisokat akarja megremíteni. A városi kerületek többnyire a liberálisok mellett fognak szavazni; a falusi papok, tanítók, parasztok mind radikálisok. A radikálisok terrorizmusát jellemzi, hogy az uszicai kerületben Kutánya helységben titkos verébírásg alakult a radikálisokból, a mely már halálos ítéletet is hajtatott végre, egy községbelít cölöphöz kötötött s hét puskávalóssal végeztetett ki. — A u s z t r i a - M a g y a r o r s z á g é s B u l g á r i a k ö z t — a Grasdánin állítása szerint — szerződés létezik, mely a többi követező pontokat tartalmazza: 1. Ausztria-Magyarország katonai oktatókkal látja el Bulgáriát, ugy mint 1886-ban Oroszország tette. 2. Ausztria-Magyarország bulgáriának tárgfygyereket és töltenyeket szállít. 3. Kőburg Ferdinánd fejedelem elismerése érdekében közbenjár. A bolgár kormány pedig megígérte, hogy osztrák táborok vezényletűre bizza a bolgár hadsereget (?) s megengedi Ausztria-Magyarországnak Viddin, Ruscsuk és Szilisztria megszállását. Természetesen az orosz lap sokat olvasott a tiszta papirról.

Külföldi hírek. S p a n y o l o r s z á g é s M a r o k k ó. Spanyolországban meglehetősen izgatottságot keltenek a Marokkóból érkező hírek, melyek szerint az ottani szultán, Mulay Hasszán kihirdette Spanyolország ellen a szent háberut. — S i e f á n i a ö z v e g y e n d ö r ö k ö s n e j e n l e n g a z a n d v o r t i f ü r d ő b e n i d ö k, h o l f h ó 15-ig marad. — A z o s z t r á k S c h u l v e r e i n m u l t é v i b e v e t e l e 299,560 frt, kiadása pedig 256,227 frt volt. — A k r e t a i k e r d é s — atheni hírek szerint — bekés fordulatot vesz. — P á r i s b a n a hivatalos körök valószínűnek tartják, hogy az orosz trónörökös még a kiállítás beárása előtt Párisba érkezik. — A z o s z t r á k m a g y a r u r a l k o d ó a galicziá hadgyakorlatok megtéktatése végett Jaroslávba ér-

kezett. Az utbaeső városok ünnepélyesen fogadták ő felségét. — A n é m e t c s á s z á r Drezdába utazott, onnan pedig Hannoverbe megy, hol szintén nagy hadgyakorlatok lesznek, — a legközelebbi napokban tehát nem lehet szó arról, hogy Sándor czár Berlinbe, vagy Posdamba utazzék. Legújabb berlini hírek szerint immár szept. 25-ike és 29-ike az a határidő, melyen belül a czárt Berlinbe várják. — O r o s z o r s z á g s z a k a d a l a n u l f o j t a t j a k a t o n a i k é z s z ü l d ö s s e k e t a h a t á r s z é l i t a r t o m á n y o k b a n. A kijevi kormányzó katonai főparancsnokává Dragomirov tábornok, a legdühösebb panszlávok egyike nevezett ki. — M i l á n e x k i r á l y p é n t e k e n e s t e K a r l s b a d b a e r k e z e t t, h o l h a r o m h e t e t f o g t ö l t e n i. — A r v i z. Keleti Galicziában a vízáradoások nagy mérveket öltöttek. Kolomea alatt 5 ember lelte halálát a vízben.

Budapest, szept. 4.

(Levél a f. szerkesztőhöz.)

A Szulkovszky ügy fordulata okoz szenzációt a kedélyekben. Tehát mégis bekövetkezett az, amit a közvélemény annyira óhajtott, mely nem tudott — mindama lovasági hajlamok daczára, melyek a magyar emberben a női nem felé vonzzák a rokonszenvet — a herczagú mellett pártállást foglalni.

A herczegnő uralma megszűnt. A honi törvényszék megkereste a minisztériumunkat, hogy függesse fel a herczegnő gondnokságát és tiltsa el a vagyonoktól. Más körülmények között az ilyesmii egészen magán-ügy volna, de a Szulkovszky esetnek annyi háttér van a nyilvánosságban, hogy a közvélemény nagyon is foglalkozik vele. Bizonyos megnyugvást talál a szenzációs történetnek ilyetén megoldásán, mely végre mégis elnyomta azokat, kiknek tettei a méltánytalanság színeben tünnek fel előtte és kiknek erőszakoskodásai nagyon is természetellenesnek tünnek fel a köznapi felfogásokkal szemben.

Arad megye — a mint halljuk — annyit tudott, hogy a Szulkovszky uradalom, daczára hogy külföldi ember vagyona volt, a magyarosodás tekintetében Tagányi ügyvéd keze alatt nagyon befolyásolta azt a vidéket. Tudta azt, hogy ha busás jövedelmzése volt is a gondnok javára, de a vagyon gyarapodott. Tudta azt, hogy egy magyar gordaok sokat tett azért, hogy egy külföldi hercegi sarjat magyar herczegnővé tegyen s tudta azt, hogy Szulkovszky herczegnő részéről háltatlanság volt épen azt az ügyvédet áldozni, kinek ő nagyon lekötöztette volt, kimarni egy pár olyan ember bujtogatására, kik a maguk portája előtt separtek. Az elmozdítás is élenk emlékeztetésben van a publikumnak, hogy a minisztérium — mint beszéltek bizonyos presio alatt — a megyei gyámhatóság egyhangulagos szavazata ellenére erőszakosan kitette Tagányit... mindezek után a közvélemény valami morális elégtételt talál abban, hogy egy törvényszéki ítélet keresztül huzta az egész históriát s oly irányba terelte, mely a közigazgásgérezethez közelebb áll.

A politizáló, különösen a nagy politikával foglalkozó világ figyelmé most egy új diplomáciai egyéniség felé van fordulva: a z u j b e l g r á d i k ö v e t ű n k b á r ó T h ö m m e l, Hengelmüller utóda felé.

Azt mondják, hogy Thömmel báró épen oda való; épen Persiani és Risticcsel sakkozni a keleti kérdés kényes tábláján, melyen Hengelmüller nagyon lehangta magát főzni s nem tudott eléggé fondorkodni, daczára annak, hogy a játékos szerepe nem is volt épen utolsó szerepe Belgrádban, amennyiben Milán királynak nagyon kedves kártyázó partnere volt.

Thömmel báró osztrák ezredes: a diplomáciában nem épen egészen új ember, amennyiben Montenegroban volt követünk s állítólag ügyeskedett is nem egyszer. Exponáltabb helyen azonban most van először. Bizalommal helyetünk hozzá annyiból, hogy a katonaságból rendszeren csak azok helyzetetnek diplomáciai posztra, kik eszes, ravasz, ügyes emberek. Ezek a tulajdonságok is azok, melyekkel Thömmelt különösen dicsérik.

A panszlávok Belgrádban meg is ijedtek tőle. Egy orosz lap e félelmüket el is árulja. Ez azon hírt bocsátja közre, hogy Thömmel Szerbiától azt követeli, hogy Ausztria-Magyarországgal katonai konvenczióra lépjen és gazdasági egységbe olvadjon monarchiákkal. Nem is rossz. Ez kétségkívül a legfinomabb megoldás volna. De hát ennyit mi se remélünk. A terv csak annyit mond egyelőre, hogy Thömmelnek van esze, van merevsége, és tudná is, mint kell a gyékényt Muszkaország kirántani. — A siker, az még más kérdés.

A magyarság, a történelmi múltjára büszke magyarságnak egy kicsiny aránya, de mégis nagy multat felelevenítő ünnepe volt Kolozsvárott.

Mátyás király szülőházán leplezték le az emléktáblát.

Csekély monumentum ez ama nagysághoz képest, melyben „Mátyás az igazságos” áll a nemzet előtt. Hanem biztatásunkra legyen mondván, készül már a nagyobb, a méltó emlékek is: Mátyás király szobra.

Eddig 26,861 forint van együtt a szobor javára.

Az erdélyiek azonban értenek hozzá, úgy látszik, hogy miként kell a közönség adakező hajlamával beszélni. Megmutatták ezt az EMKE-vel, s megmutatni akarják most is egy nem rossz módjával a gyűjtésnek.

Az ország valamennyi törvényhatósági bizottsági tagjának küldenek egy-egy forintos nyugtát, abban a reményben, hogy restellel fogja egy is visszaküldeni.

A miénk is tarták hát készen magukat, hogy ne csak egyet, de többet is vállaljanak a nagy király dicső emlékére, a Magyarországot fénykorát hirdető monumentumra, és osztrák el körtékben a nyugtákat: aligha akad magyar ember, kinek ha tíz forint van a zsebében, egyet Corvin Mátyás fényes korszakának, Magyarországot legnagyobb dicsőségének emlékére ne nyújtson.

KARCZOLATOK.

(A sülyedő rakpart.)

1401,365 forintba került.

A szeptemberi rakpart.

A budapesti mintára készült. Ennek kellett volna megóvni a fényesen rekonstruált Szegeket.

Imé, árvíz sem volt — mégis megholt a rakpart. Egyelőre 89 m. hosszúságban és 49 cm. szélességben sülyedt le és sülyed szép lassan mélyebben, szélesebben és hosszabban.

A szakértő mérnökök előre megmondták a veszedelmet.

A vállalkozók visszaléptek a munkától.

A város nem akarta átvenni.

De ott volt Tisza Lajos a szeptemberi gróf, a ki a rakpartot megcsináltatta „állami” és aztán átvetette a város által.

Rá nyomta a monogramját a rakpart-ra is.

A „DEBRECZENI” TÁRSZÁJA.

M-szigeti levél

— aug. 29.

Valami kis elintézni való dolgom akadt nemzetes Veres András bátyám-urammal. Benyitok hozzá bizalmasan, mint a ki tudja a házánál a dűrgést. Vidám adjistenemre szokás szerint barátságos fogadjisten következett, de meglepett, hogy a nemzeti ur valami tulipános ládáról, melyen ott, föl nem kelt, hogy valam kezét szoritson. Pedig máskor ugyan elérem került, ha a portájára vetődtem. Meg is kérdeztem azonnal: a Dárius kincse van-e abban a nagy ládában, melyhez mintha oda volna ragasztva.

Több annál édes öcsém uram — adta vissza a szót Veres András uram. Mert drágább kincs nekem az a néhány írás, mely az apámról, a nagypapámról meg a dedapámról maradt rám föl sem kelek innen a hét végéig, hogy azok az armányos „írás finánczok” hozzá ne férhessenek engem meg ne rövidíthessenek.

Önök persze nem tudják, kik azok az írásfinánczok? A magyar történelmi társulat tagjait tisztelte meg Veres András uram ezzel a névvel, kik e hó 24-én este érkeztek meg M.-Szigetre, hogy ez idei évi nagygyűlést itt tartván meg, Maramaros-vármegye és környéke okleveleit kutassák és vizsgálják. Bizonygattam én Veres urammal, hogy nem finánczok ezek az urak, hisz lám a vármegye intéző körei nem zsákkal, hanem vajjal, kenyérrel fogadják őket; senkit igazabban meg nem rövidítenek, jussaikból ki nem forgatnak, ha a ládában évtizedek és századok óta tartalmazó irásokat elolvassák is: hiába a magyar ember konzervatív, nehéz meggyőzni, hogy a leveles láda tartalma a tudományt nagy lépéssel előre tolja, míg a ládája azért megmarad régi jussában.

Ennek a monogramnak a súlya alatt dőlt össze.

Mert a mire a Tisza név reánehedezik, annak súlya edni kell.

Látjuk azon a rakparton és az egész országon. Mindkettő a Tiszába sülyed.

— Mit bánom, ha a szeptemberi rakpart sülyed. Csak a hajom ne sülyedjen. Ez még nem sülyed, mert a patkányok még nem mekénylnek!

Ki mondja ezt a balhír ballátára?

A kis tiszai zsülp és a rakpart össze-dülése, de az egész grófi rekonstrukció arra a gondolatra hoz, hogy van még egy grófi, a ki Szegeken meg nem végezte el minden dolgot.

Rádainak hívják.

Rózsa Sándor és compániája nem hagyta ott a monogramjukat, a hol „rekonstruáltak.”

Van e oly hosszú ormánya a „szeptemberi gróf” cimerebe rajzolt fehér elefántnak, mint a mily orrot érdemel ő exzellenciája a rakpart történetén?

A felhivatalosak természetes dolgot akarják feltüntetni a szeptembert. Norvégia s a tengerpartokat hozzák összeköttetésbe, a hol szintén vannak rakpart-süppedések.

De ott a süppedést a természet csapásai hozzák létre itt meg a csapást némely ember lelküismeretlen természetének a sülyedése okozza.

Hagyjuk a külföldi példákat: Magyarország ezen a téren példátlan.

Minek kell még összeromlani, hogy a Tisza-regimentől szabadulhassunk?

Mikor süjtük már a híres Tisza-monogramokat oda, a hová tulajdonképen valók?

Vagyis a nemesi familia — vallára.

Gili Balázs.

Esztergom utazás.

Nagy-Sápegyik szép faluja Esztergom-egyházak. Hellemes völgyben terül el, melyet mindentől bor és gabona teremt hegyek, hegyi legelők öveznek. Lakosai egészséges színtiszta magyarok, kik közt református mintegy ezer lélek, pár száz r. katolikus.

A férfiak magyarosan öltözködnek, a nők viselete is eléggé csinos és magyaros a hajadonok rangfokozat nélkül szépen c-okorba kötött haját viselnek. — Templom, paplak, iskola derék épületek, cserep zsindeilyei fedve.

A házak, az udvarok környéke, a lakosság tehetőse jó voltára mutatnak. Jó bortermelő hegyen már legretentül pusztit a fillokszer, mi a lakosságot nagyon aggasztja, mert védelmük legfőbb része a bor, szántó feldek, és legelőik a völgyekben és hegyoldalakban vannak, szántás háromszor szükséges, a trágyázás elmulasztatlan.

Kőbányák nem messzire vannak a falutól, sőt a falu végén is nyulik el egy kődob, melybe lakhelyek is vannak vésvé, melyekben telen-nyáron szegény családok lakoznak.

E helység volt dunauti utazásom fő cselja lellem vágya s óhajta.

E reformát egyháznak lelkesze Erős Zsigmond, ki velem 1831-ben lett novitius diákká debreczeni főiskolánkban. 133-an itunk akkor alá főiskolánk törvényeinek; e szám-

Jó szerencse, hogy a mi derék vándor-histórikusaink szíves kitarással buzgólkodnak éről-évre. Ez idén Maramaros-vármegye közönsége hívta meg és fogadta nagy lelkesedéssel. Szaplanczay Miklós kir. tanácsos, alispán vezetés alatt Szabó Sándor főjegyző, Pogány és Vajna főszolgabírák mentek a társulat elé Husztig. A városban az indóházánl Mandicz József polgármesterrel az élelen a városi hatóság fogadja a tudós vendégeket. Tudóskhoz illő komoly egyszerűséggel, de szíves barátság-lag, lekötelőző vendéglátással történt a fogadás. Tulajdonképpen nagyobb hűhó volt tervezve de az általános európai — nem politikai konstelláció — hanem persze a város változtatott a dolgon.

A jó maramarosiak ugyanis egész nyáron attól a biztos tudattól biztak, hogy aug. végén misiszeri szemmel fognak gyönyörködni a piacon serényen épülő redutban, de sajna: jó Maramaros tervez a perssa sah végez. Gr. Teleky Géza belügyminiszter bármily szívesen jött volna is el Maramarosba, hol különben is otthon van (ugy bir oka van ott) eimerádtt hogy a mókakedvelő keleti fejedelem fogadásának komoly értékét növelje.

Eppen azért maradt el a társulat élnöke gr. Szechenyi is Szilágyi Sándor orvosi bizonyítványt küldött fel bizonyítékul, hogy nem Kelet miatt nem kelt utra. Ez elmaradások kellemetlen voltát különösen azok érezték, kiknek torkukon akadt — egy toaszt Szerencse, hogy ez nem olyan veszedelmes betegség, mint pl. egy temési vágy kaposvári levél. A megjelent történetudósok közül nevezetesebbek: dr. Szabó Károly kolozsvári egyetemi tanár, Szilágyi Mihály Csongrádvármegye főispánja, Thaly Kálmán, ország. képviselő, Nagy Iván „Magyarország család” című műveivel és nemzedékrendi táblákkal” című nagy munkája szerzője, dr. Márki Sándor, dr. Csányi Dezső stb.

Szegény Nagy Iván van megakadva. A. is B. is interpellálja, hogy az ő családjáról nagyon keveset írt, sőt — isten bocsá! — az

ből tudtommal 58 év után is még 10 en vagyunk életben.

Ezek egyike Erős Zsigmond barátom, ki most 50 évi lelkeskedése ünnepe tartja, és ünnepli 50 éve, hogy e barátomat, kedves tanulótsámat nem láttam, most midőn meghívott 50 éves jubileumára, hódoltam hívásának elmentem.

Rövid vázlatban az ünnep így folyt le: A templomba mentünk. „Im bé jöttünk nagy örömmel” megható énekünk elzengése után a tatabi ref. egyházközség esperese nt. Czike Lajos ur nyitotta meg az ünnepélyt jeles beszéddel, mely után az ünnepelt férfi a szöszekbe lépett, megható, a tárgyhoz méltó beszédet mondott. Leszállva a szöszekből üdvözölte az egyházközség nevében esperes ur 8 lelkes társa élén, majd tanulótságra a ciklikiró, az egyház előjárósága, melynek gondnok egyszerű szavak kísérteben át nyitotta neki teszteletük s hálójok tanubizonyosságul főt. püspök Révész Balint ur arany kötésbe foglalt imakönyvet. Üdvözölte a helybeli izraelita hitközség, majd az ifjuság sorából lépett elő egy ifju, ki az ifjuság nevében kért istentől áldást buzgó lelki atyjokra, végre fejezte öltözött csinos leányok jelentek meg előtte vezető leánytársuk rövid beszéd mellett szép koszorút nyújtott által emlékül kedves lelki atyjoknak. — A szöszek től székek virágokkal voltak díszítve.

Ez egyszerű szép ünnep valóban megható volt — 50 év emléke jutott itt fel a jelen voltak szíveben 50 év, melynek sok felleg borított, zivatáros napjai folytak le hazánk és egyházunk felett. És e férfi mind a jó, mind a veszélyes napokban meg nem törve hirdette az igét és az ura nepek pésztorá 50 évét adott nekik, hogy a borus vizsályok után örömmel is láthasson.

Ez ünnep nap volt aug. 18-ka, mely nekem felejthetetlen napom lesz.

58 év, még két év van előttük, vajjon megengedi-e istenünk, hogy 60-ik évét diákságunk meg erjük mi 10-ek, kik hazánk különböző messze falján lakunk egymástól.

Van még nálunk idősebb is előttünk a rendszorból: Dr. Terék József és az utánunk következőkből: főt. püspök Révész Balint ur és Tóth Ferenc tanár ur, kik velünk tanuló társak voltak a theologiai pályán.

Nyilvánult az ünnepélyesség után az ősi magyar szokás. Az ünnepelt férfi adott vendég barátainak magyaros dísz ebédet, a zamatos különféle borok felnyitottak az ajkák zárait, hangoztatták a jó kívánatok áldásait. Estvére pedig az egyház előjárói voltak hivatalosok.

Végre felemeltem az ünnepelt férfi családját. Regóta özveg, egyetlen leánya: Ilka Bódog Gyuláné, és két kis unokája van. E hü. gondos, atyját tisztelő leány vízi egész oda adással a ház gondjait.

E kedves szeretetreméltó körben töltöttem néhány napot, melyeket öregsegem legszebb napjai közé számítottok, — emlékek elkiser siromig.

Végre válni kellett. — Barátom családjával elkísért Esztergomig, a gőzhajó állomá-sig. A gőzhajó elindulása választott el bennünket egymástól. — Forró, megindított el az elválás! Jövendő titka lebeg felettünk.

A dunai utazás mindenki előtt eléggé ismeretes, erről tehát hallgatók, csak annyit hozok fel, hogy a gőzhajón több német, mint magyar szót hallottam.

K. Hajdu Lajos.

HELYI HIREK.

* Polgármestéri jelentés. Debreczen város közigazgatási bizottsága ma tartotta rendes havi ülést. Az aug. hóról szóló polgármestéri jelentés főbb adatai a következők: A rendőrség által letartatott 142 egyén, kik közül a kir. ügyészségnek átadott 9, a többi rendőri uton büntettek meg. Eltolonczoltatott 76 csavargó. Különböző iparművek önálló gyakorolhatására 25 egyén látatott el igazolványai, kikből ipardíj címében 149 forint vétetett be. Ipartörvény ellenes cselekményért 6 egyén büntetett meg 65 forint erejéig. Munkakönyv 135 drb, ideiglenes igazolvány 4 drb adatott ki. A katonai létszám volt: közös hadseregben 731 ember 439 lóval, honvédek 2629 ember 576 lóval, — összesen 3300 ember 1000 lóval. A lakosságnál állandóan be volt számlálva 387 ember 307 lóval, — mint átkelő beállítottatott 46 főtiszt, 1198 ember 207 lóval. — Utóállományon megjelent 26 hadkőteleles. Előfogott adatott 1. A lakosság által állami adó fejében befizetett 67,331 forint 78 fr, hadmentességi díjból 268 frt 75 kr, közmunkaváltásból pedig 1906 frt 60 kr jutott be. A közegészi bírósá hoz beérkezett 403 ügydarab, ebből elintézt nyert 396 drb, maradt hátralek 7 drb. Végrehajtás 65, árverés pedig egy esetben fogantositatott. Felebbezés beadatott 16.

* Törvényszék. A helybeli kir. tszék f. hó 4-én Sallai József rágalmazási ügyében tartott tárgyalást. Sallai József hadházi városi őrök Hadházy András Hadházy város polgármesterét nyilvánosan avval rágalmazta, hogy ő kergette ipát Munkácsy Mátyás városi hivatalnokot a halálba. Azért a törvényszék Sallait rágalmazás vétsége miatt vád alá helyezte. A tanúk nagyrésze igazolja, hogy Sallai ilyen szavakkal rágalmazta, sertegette a polgármestert: „megölöm azt a jelentelen polgármestert, ha le nem köszön, mert miatta lett az ipam öngyilkos”. A kir. ügyész Sallait, nyilvános rágalmazás és becstelenséért miatt vétkesnek kimondani s megfolyt feygház és pénzbüntetéssel sújtani kérti. A kir. tszék tekintetbe véve vádlott feddhetetlen előéletét, 14 napi fogházra és 20 frt pénzbüntetésre, az eljárás és felderítendő költségek megfizetésére ítéli s az ítéletnek vádlott költségén a „Debreczen” című lapban való közlését elrendeli. Ugy közváltó, mint vádlott felebbezett.

* Teljes tanácsülés tartatik holnap a városban, a főispán elnöklétéje alatt. A tanács ez alkalommal a legközelebbi közgyűlés tárgyaival, köztük a jövő évi költségvetéssel, foglalkozni. A közgyűlés valószínűleg a jövő csütörtökön tartatik meg.

* Horicz Józsefet, a nagy hírnévre vergődött debreczeni apagyilkost, a budapesti 13-ik számú helyőrségi kórházból, hol megfigyelet alatt tartották, pár nap előtt visszavitték a feeyvergyári laktanya börtönébe. Börtönében a vizsgálatot még most sem fejezték be.

* A zóna-tarifák első hónapja. A zóna-tarifák életbe lépésének első hónapja érdekes képet nyújt a vasuti személyforgalom megnagyobbodásáról. Legnagyobb volt a forgalom természetesen a magyar államvasuton, legkisebb pedig a deli vasuton. Az augusztus havi forgalomról a budapesti pályaházakban elhelyezett rendőri kirendeltsédek adatai után a következő pontos kimutatás közölhető: A magyar államvasuton aug. hóban érkezett 165,434,

lalnok és maguknak biztosítaniok hogy innen megannyi sugárban tovább terjeszkedjenek. E korban is leginkább vadászterület volt, mit a fenmaradt első oklevél is bizonyít. Imre király általotta ki arról, hogy a királyt-vadászaton baleset érte. — Lová megbotlott, ráesett, Lőrincz comes mentette meg.

Csányi Dezső volt a második felolvasó. „Maramaros-vármegye és az olahság a XV. században” volt dolgozatának a címe, mely dr. Mihályi János „Tanulmányok Maramaros vármegye okirataiból” című dolgozatával együtt a társulat folyóiratában, a „Századok”-ba fog napvilágot látni.

A felolvasások után megválasztatták a bejelentett tagok, kiküldelek az okleveleket tanulmányozó bizottságok. Munka után édes a — díszlakoma. A vármegye háza nagyteremben volt. — Majdan kezézzan vetek benne részt. Az ember nem is hinné, hogy ezek a mult porát oly mohó élvezettel nyelő urak nem kisebb gyönyörűséggel nyelnek egyebet is. A hangulat fokmérője ilyen magásra hágott, annyira, hogy esoda is történt. Igen, esoda és pedig nem mindennapi esoda. S z a b ó Károly, ki mint kincses Kolozsvárt mindeki tudja, életében nem mondott talán 3 pohárköszöntőt sem, szellemtől szikrázó dikiózt penderített neki a három felolvasónak Csányi Dezső valóságos vihart, a lelkesedés viharát idézte elő. Megemlékezésen a férfiakról, kik a történelmet csinálják, (hogy nekik szégyényeknek legyen mit megirajok), Urányi Imre szigeti országgyűlési képviselő a lurini nagyról, az országosan ünnepeit Kossuth Lajosról szolt szépen, lelkesen. Zúgó eljen reaggotte meg az éhez nem szokott nagy terem falait. No de Thaly Kálmán nem azért a legnagyobb kurucz, hogy a Bocskayak, Rákóczyak, Drágfiyak megyéjében egy a 25. §-t meg nem szavazott, de azért mégis csak kormánypárti képviselő legyen a Kossuth dicsősítésének érdeme — ráduplázott Urányira egy tüztől duzzadó, költői hasonlatokban gaz-

elutazott 189 osztrák magye elutazott 94. vasuton érkez sen 22,223 u 524,150 volt teljes bizton natarifa gyak haladja meg kat is. A magy arapodott, egyne közt jóval lemarad 1022 a meye jödeu huzat leg marog leg dekerre De zett. Es ha a agra zusa havi zott: az emne — könnyen te magotte mara sokkal nagyobb konjunktura olt itrejtett bevet sulyozd.

* A neme ben jelentik B könyvelősegek engedélyezték gendek a serte behozaatát Or videde a ser ről 70 fillért Zeitung” egyik miniszter belea manyi önké es Magyarors táron bejelenté más határgalom Altalában azt értelmű rende kiadni, mely országból min a sertes, ha es azonosí leg

* Az ide de ni fogj us Ausztriának es meye szaba fekvő vidéken hogy Magyaro nagyobb terüle hető az ineg utolsó napokba tek, a melyek fogják székesge megye felső meye északi Erdélynek is eredményezett nyírre s velőn különösen igen Ever hátrányos miniszteriumok tatnak. Boros hátrazta, hogy lain szalma önk séges vidékekre tetetik a gazd latkozzanak az egyeb takarom s milyen aron t hol szükséges, tassel.

* Az utc fúteczájának uj dag pohárköszö lelkesedés, mel Este a ve házban díszelő szerelem” cz. v tunó előadás.

Különbö az előadások a is kielégítik. E A Somló-pár it becsulesben ré gom, hogy it el-suttogti: „J jelent a szampu tavaly Margó C aratotit azonban ben nehez is s segget jászó s c h l u s z”

Evelin volt a s lo (a nemzeti s seli a színet).

Hogy az meg meg kell a bizottságok a v dolgoznak. 29 ő beszámolai a z mes dolgokat fogok meg emle meg fogom öni Ezeret magát K Szigeten, hova K Kereszt-egyesül nehai trónöröké indó ázna! van nek már is van

mennyiben a h feher nyakkendő az idő hősere f manyos Fabnak hozt őlt a búzka mint az enyém

dag pohárköszö lelkesedés, mel Este a ve házban díszelő szerelem” cz. v tunó előadás.

Különbö az előadások a is kielégítik. E A Somló-pár it becsulesben ré gom, hogy it el-suttogti: „J jelent a szampu tavaly Margó C aratotit azonban ben nehez is s segget jászó s c h l u s z”

Evelin volt a s lo (a nemzeti s seli a színet).

Hogy az meg meg kell a bizottságok a v dolgoznak. 29 ő beszámolai a z mes dolgokat fogok meg emle meg fogom öni Ezeret magát K Szigeten, hova K Kereszt-egyesül nehai trónöröké indó ázna! van nek már is van

mennyiben a h feher nyakkendő az idő hősere f manyos Fabnak hozt őlt a búzka mint az enyém

dag pohárköszö lelkesedés, mel Este a ve házban díszelő szerelem” cz. v tunó előadás.

Különbö az előadások a is kielégítik. E A Somló-pár it becsulesben ré gom, hogy it el-suttogti: „J jelent a szampu tavaly Margó C aratotit azonban ben nehez is s segget jászó s c h l u s z”

Evelin volt a s lo (a nemzeti s seli a színet).

Hogy az meg meg kell a bizottságok a v dolgoznak. 29 ő beszámolai a z mes dolgokat fogok meg emle meg fogom öni Ezeret magát K Szigeten, hova K Kereszt-egyesül nehai trónöröké indó ázna! van nek már is van

mennyiben a h feher nyakkendő az idő hősere f manyos Fabnak hozt őlt a búzka mint az enyém

dag pohárköszö lelkesedés, mel Este a ve házban díszelő szerelem” cz. v tunó előadás.

Különbö az előadások a is kielégítik. E A Somló-pár it becsulesben ré gom, hogy it el-suttogti: „J jelent a szampu tavaly Margó C aratotit azonban ben nehez is s segget jászó s c h l u s z”

Evelin volt a s lo (a nemzeti s seli a színet).

Hogy az meg meg kell a bizottságok a v dolgoznak. 29 ő beszámolai a z mes dolgokat fogok meg emle meg fogom öni Ezeret magát K Szigeten, hova K Kereszt-egyesül nehai trónöröké indó ázna! van nek már is van

mennyiben a h feher nyakkendő az idő hősere f manyos Fabnak hozt őlt a búzka mint az enyém

dag pohárköszö lelkesedés, mel Este a ve házban díszelő szerelem” cz. v tunó előadás.

Különbö az előadások a is kielégítik. E A Somló-pár it becsulesben ré gom, hogy it el-suttogti: „J jelent a szampu tavaly Margó C aratotit azonban ben nehez is s segget jászó s c h l u s z”

Evelin volt a s lo (a nemzeti s seli a színet).

Hogy az meg meg kell a bizottságok a v dolgoznak. 29 ő beszámolai a z mes dolgokat fogok meg emle meg fogom öni Ezeret magát K Szigeten, hova K Kereszt-egyesül nehai trónöröké indó ázna! van nek már is van

mennyiben a h feher nyakkendő az idő hősere f manyos Fabnak hozt őlt a búzka mint az enyém

